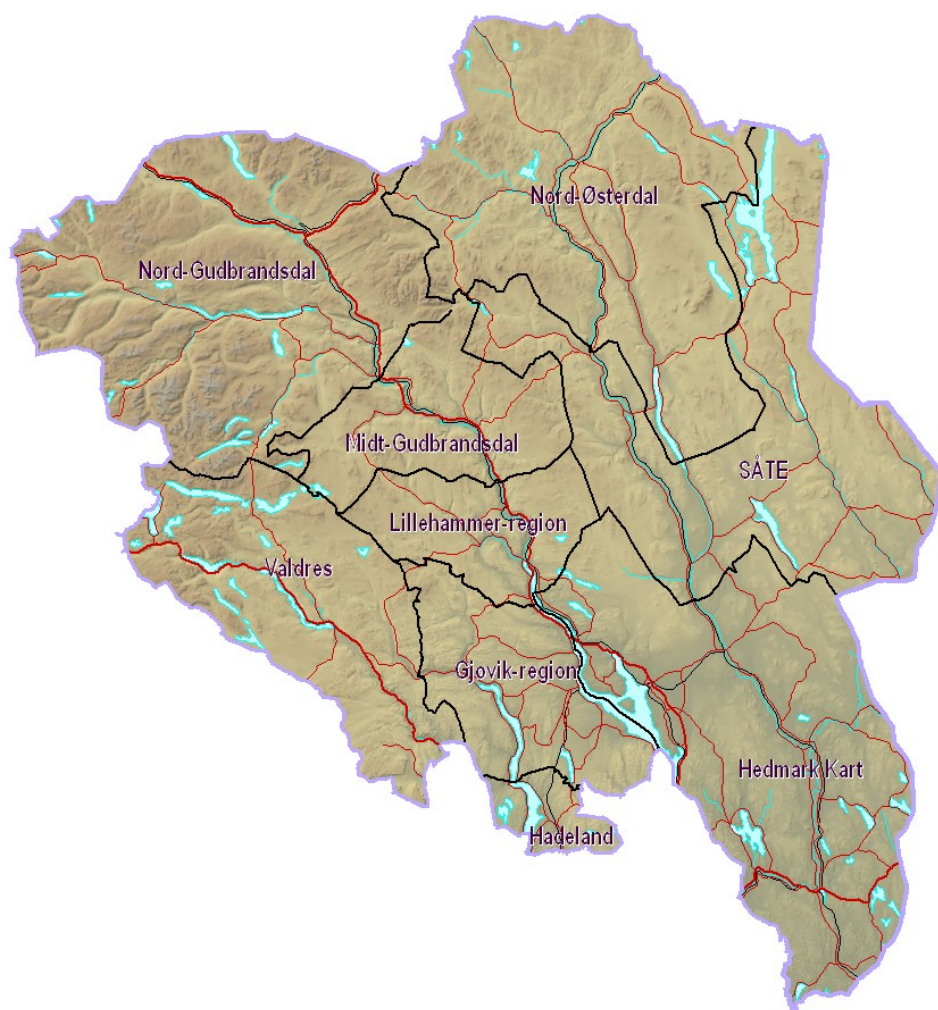

Geodataplan for Innlandet 2026-2029

Vedtatt 19.11.2025

Innhold

1. Innledning.....	3
2. Nasjonale mål	4
3. Rammebetingelser	4
4. Norge digitalt og Geovekst	5
4.1 Norge digitalt-samarbeidet.....	5
4.2 Geovekst	6
5. Andre relevante samarbeid i fylket	7
6. Samfunnsområder.....	9
6.1 Samfunnssikkerhet og beredskap (SB)	9
6.2 Klima, miljø og naturforvaltning (KMN)	9
6.3 Kommune – og distriktsutvikling (KD)	10
6.4 Samferdsel (S).....	11
6.5 Innovasjon og næringsutvikling (IN)	11
7. Fylkesvise hovedmål for Norge digitalt- og Geovekst -samarbeidet.....	13
8. Geovekst kartleggingsplan	13

1. Innledning

Fylkesgeodataplanen setter retning for og prioriterer satsingen på arbeid med geografisk informasjon (heretter kalt geodata) i fylket. Aktivitetene i planen bidrar til gevinster på felles nasjonale prioriteringer og lokale brukerbehov. Den omhandler tiltak de lokale partene samarbeider om eller planlegger å samarbeide om i Innlandet.

I en tid med økende geopolitiske og klimatiske utfordringer blir pålitelige kartdata stadig viktigere for både sikkerhet og beredskap. De stadige endringene i den sikkerhetspolitiske situasjonen og klimaendringene som fører til mer ekstremvær og gjerne påfølgende naturkatastrofer, har vist hvor sårbart samfunnet vårt kan være. For å kunne håndtere slike utfordringer på en effektiv måte, er vi avhengige av gode geodata. Det kan være krevende fordi geodatainfrastrukturen er lite synlig og ofte tas for gitt.

Gode geodata er avgjørende for effektiv planlegging, beredskap og krisehåndtering, både for offentlig og privat sektor. Uten et oppdatert og presist datagrunnlag er det vanskelig bygge trygge boliger og veier, hjelpe nødetatene til å finne frem raskt, å sikre infrastruktur mot sabotasje, eller forstå hvordan havnivået langs kysten vår utvikler seg. Offentlige etater og privat næringsliv som skal bygge og trygge landet må ha tilgang til de geodata de trenger for å gjøre jobben sin.

Geodata er også av stor betydning for økonomien til privat næringsliv og privatpersoner. Bankene bruker geodata om eiendom og eiendomsgrenser for å vurdere sikkerheten ved boliglån, og kommunene er avhengige av geodata for å kunne levere gode tjenester til innbyggerne.

Formålet med fylkesgeodataplanen er å bidra til

- at etablering, oppdatering, forvaltning og distribusjon av data gjøres på en effektiv og formålstjenlig måte
- bevissthet rundt status på geodata i regionen og kompetanse om hvilke datasett/områder det er viktig å rette en ekstra innsats mot/satse på i planperioden
- å øke oppmerksomhet til geodataområdet i regionen
- økt bruk av geodata
- å skape en bred forankring av fagområdet blant partene i samarbeidet

Informasjon om organisering og mandat av arbeidet knyttet opp mot fylkesgeodataplanen finnes her: [Norge digitalt Innlandet | Kartverket.no](#)

2. Nasjonale mål

Nasjonale mål for geodata-samarbeidene i planperioden

Geodata skal bidra til godt kunnskapsgrunnlag for effektive beslutningsprosesser. Geodataene skal være lett tilgjengelige og brukervennlige, i tillegg til godt dokumenterte, oppdaterte og med kjent nøyaktighet og detaljeringsnivå.

Det fordrer tydelige rammer, standarder og tekniske løsninger for sikker og effektiv deling av data mellom forvaltningsnivåene og relevante aktører. Staten har ansvar for å samordne og koordinere på nasjonalt nivå. Regionale og lokale aktører må ha arbeidsprosesser, riktige verktøy, nok ressurser og kunnskap for å forvalte og bruke geografiske data i planlegging, tjenester og beredskap.

Dette oppsummeres i fire mål:

- 1. Geodata skal være lett tilgjengelige og brukervennlige**
- 2. Geodata skal være oppdaterte med dokumentert nøyaktighet og detaljeringsnivå**
- 3. Avklarte roller for samhandling og datadeling mellom forvaltningsnivåene**
- 4. Bærekraftig geodataforvaltning gjennom nasjonale fellesløsninger**

3. Rammebetingelser

I arbeidet med geodata må man forholde seg til rammebetingelser i form av lover, nasjonale strategier og nasjonale satsinger. FNs bærekraftsmål vil også kunne komme inn i enkelte prosjekter.

De mest relevante rammebetingelsene er geodataloven, matrikkelloven, plan og bygningsloven.

I Innlandet er det også regionale rammebetingelser fylkesgeodaplanen må knyttes opp mot. Dette er fylkesplaner, økonomi, regionale strategier og regionale satsinger fra fylkeskommune, Statsforvalter og andre.

Oversikt over de mest sentrale regionale rammebetingelsene for Innlandet finnes på

[Regionale planer og strategier - Innlandet fylkeskommune](#)

Her er følgende planer relevant for vårt arbeid:

- [Regional plan for klima, energi og miljø](#)
- [Regional plan for samfunnstryggleik med](#)

4. Norge digitalt og Geovekst

4.1 Norge digitalt-samarbeidet

Offentlige etater i Norge er forpliktet til å dele geodata gjennom geodataloven. Norge digitalt er samarbeidet som er opprettet for at partene skal oppfylle sin plikt til denne delingen og Geonorge.no er tjenestekatalogen som benyttes.

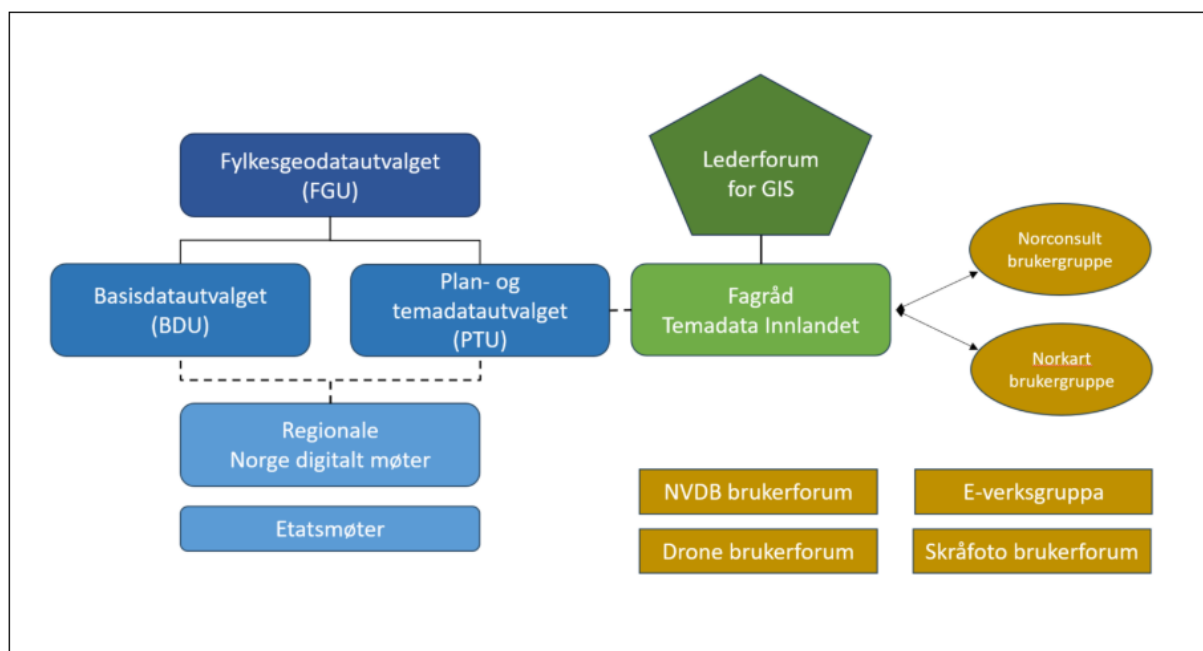
Ellers vises det til informasjon om Norge digitalt på kartverket.no:

<https://www.kartverket.no/geodataarbeid/norge-digitalt>

Organisering av Norge Digitalt i Innlandet

I Innlandet er det bred deltakelse fra lokal og regionale virksomheter i Norge digitalt. Deltakende virksomheter er alle kommuner, Statsforvalteren, fylkeskommunen, Statens vegvesen, Nye Veier, nettselskapene, Telenor, NVE, BaneNOR, Forsvarsbygg, landbruket og Kartverket. I tillegg er utdanningsinstitusjoner representert ved NTNU Gjøvik og skognæringen ved Glommen-Mjøsen skog.

Norge digitalt i Innlandet er organisert med et Fylkesgeodatautvalg med to underliggende arbeidsutvalg. **Lederforum for GIS** har som mål å diskutere strategiske tiltak og gi GIS-satsingen i Innlandet bedre lederforankring. Lederforum består av ledere fra Statsforvalteren, fylkeskommunen, Statens vegvesen, kommunene og Kartverket. Oppgavene i lederforum skal ikke komme i konflikt med Fylkesgeodatautvalget, men være et supplement.

Figur 1 Organisering av Norge digitalt i Innlandet

Ytterligere informasjon om de ulike utvalgene finnes på kartverkets hjemmesider [Norge digitalt Innlandet](https://www.kartverket.no/norge-digitalt-innlandet) | [Kartverket.no](https://www.kartverket.no)

4.2 Geovekst

Geovekst er et økonomisk og faglig samarbeid om kartlegging og vedlikehold av detaljerte geodata.

Deltagende parter er Kartverket, kommunene, fylkeskommunene, Statens vegvesen, NVE, Bane NOR, Fornybar Norge (på vegne av netteierne), Telenor, og NIBIO (representert ved Statsforvalterens landbruksavdeling). Utover disse nasjonale partene kan det også være lokale parter som for eksempel Forsvarsbygg, Nye veier eller Avinor.

Alle kommuner, med unntak av Oslo, Bergen, Trondheim og Stavanger, er parter i Geovekst.

Du finner mer informasjon om Geovekst på nettsiden:

<https://www.kartverket.no/geodataarbeid/geovekst>

<https://www.kartverket.no/geodataarbeid/geovekst/veiledningsmaterieill-geovekst#196654>

5. Andre relevante samarbeid i fylket

Fundamentet i geodataarbeidet i Innlandet er de **interkommunale geodatasamarbeidene**. Figur 2 viser de 9 operative samarbeidene i fylket. I tillegg til felles løsninger for dataforvaltning, innsyn og tjenester, foregår det omfattende faglig samarbeid. Geodatasamarbeidene sammenfaller i stor grad med grensene for de interkommunale politiske rådene.

Figur 2 Interkommunale geodatasamarbeid og interkommunale politiske råd (grenser og navn på interkommunale politiske råd/regionråd vises med rødt)

Temadata Innlandet er et avtalefesta samarbeid mellom Statsforvalteren, fylkeskommunen, Statens vegvesen, Kartverket og kommunene gjennom de interkommunale GIS-samarbeidene. Temadata Innlandet er en arena for kompetanseutvikling, samarbeid om utvikling og tilrettelegging av nye tjenester og gjennomføring av regionale satsinger. I samarbeidet inngår også utvikling og drift av felles kartportal for fylkesetatene, Innlands GIS. Temadata Innlandet rapporterer til Lederforum for GIS.

E-verks gruppa er et samarbeidsforum knyttet til forvaltning og bruk av geodata for nettselskapene i fylket. I Innlandet er det 9 nettselskap i varierende størrelse. Nettselskapene sin nettforvaltning følger stort sett kommunegrensene, med noen mindre unntak.

Figur 3 Nettselskap i Innlandet

NVDB brukerforum arbeider med å standardisere registreringer i Nasjonal vegdatabank (NDVB). Formålet er å gjøre det enklere for kommunene å registrere data som skal forvaltes i NVDB på rett måte. Gruppen er et tverrfaglig fora for både GIS-konsulenter og vegforvaltere.

Drone brukerforum har deling av kunnskap og data som hovedfokus. Det er en møteplass for kommuner, utdanningsinstitusjoner og regionale etater for erfaringsutveksling, kompetanseutvikling og bidrag til utarbeidelse av nasjonale veiledere og standarder.

6. Samfunnsområder

Samordningsgruppen i Norge digitalt har definert fem samfunnsområder for kommunikasjon rundt geodata. Disse samfunnsområdene er derfor brukt videre i dokumentet og til å plassere hovedmålene, i aktivitetene i handlingsplanen viser hvordan aktiviteten i fylket knyttes til hovedmålene.

Geodata er et viktig bidrag inn i et felles nasjonalt kunnskapsgrunnlag. Det er viktig for demokratiet at beslutningsgrunnlaget er åpent og transparent. De som blir berørt av en beslutning skal ha tilgang til de samme oppdaterte kartdata som beslutningstakeren.

Datagrunnlaget bidrar til å løse samfunnsutfordringer og utvikles i tråd med brukerbehov.

Behovene i fem utvalgte samfunnsområder danner bakteppet for aktivitetene i denne planen.

Enkelte geodata hører naturlig inn under flere samfunnsområder.

6.1 Samfunnssikkerhet og beredskap (SB)

Geodata bidrar til å redde liv og beskytte viktige verdier i samfunnet. Det er både i myndighetenes og befolkningens interesse at geodata er oppdatert og tilgjengelig. Samtidig er det viktig å ivareta bestemmelsene etter sikkerhetsloven og sørge for et forsvarlig sikkerhetsnivå for skjermingsverdige verdier.

Å vite hvor kritisk infrastruktur og andre objekter finnes, er avgjørende for nasjonal sikkerhet og beredskap. Når ekstreme hendelser inntreffer, oppstår et akutt behov for en felles kilde til de samme tilgjengelige og oppdaterte kartene og temadataene i sanntid.

Nasjonale hovedføringer

Geodata skal styrke forebygging, krisehåndtering og gjenoppretting ved uønskede hendelser og naturkatastrofer. Beslutningstakere må ha tilgang til oppdaterte data og nødvendige ressurser for å bruke geodata i operative beredskaps- og krisesituasjoner.

Regionale prioriteringer

I Innlandet har vi et satsingsprosjekt på beredskap i regi av Temadata Innlandet. Prosjektet er samordnet med totalforsvarsarbeidet og følger opp tiltak i regional plan for samfunnstryggleik. Prosjektet har flere delmål som er nærmere beskrevet i handlingsplanen, blant annet å skape et felles situasjonsbilde i krise.

6.2 Klima, miljø og naturforvaltning (KMN)

Geodata er en nøkkel til klimatilpasning og bærekraftige lokalsamfunn. For å møte klimaendringene og skape et robust og klimarobust samfunn, er det avgjørende å ha effektiv tilgang til oppdaterte og pålitelige geodata. Med en bedre forståelse for hvor og hvordan klimaendringer påvirker samfunnet, står vi sterkere rustet til å planlegge, forebygge og iverksette nødvendige tiltak.

Geodata spiller en sentral rolle i naturforvaltning og er en viktig del av kunnskapsgrunnlaget på tvers av fagområder. Det gir oss oversikt over naturverdier, arealbruk og endringer i landskapet over tid. Slike data er spesielt viktige i arbeidet med å bevare økosystemer som myr, som har en nøkkelfunksjon i karbonlagring, flomdemping og biologisk mangfold. Bevaring av myr er derfor ikke bare et klimatiltak, men også et bidrag til naturmangfold og økosystemtjenester.

Klimatilpasning handler i stor grad om å forstå risikoen for naturfarer som flom, ras og havnivåstigning, og å integrere denne kunnskapen i arealplanlegging og beredskap. Geodata gir et helhetlig bilde av sårbarhet og fareområder, og bidrar til å identifisere hvilke tiltak som er nødvendige for å redusere konsekvenser av ekstremvær og langvarige klimaendringer.

Ved å bruke geodata aktivt kan vi utvikle løsninger som både ivaretar naturverdier og styrker samfunnets motstandskraft. Dette gir oss mulighet til å balansere utvikling med bevaring – og sikrer en mer bærekraftig og klimarobust fremtid.

Nasjonale hovedføringer

Geodata skal gi et solid kunnskapsgrunnlag for helhetlig naturforvaltning, overvåking og målrettede klimatiltak.

Regionale prioriteringer

I Innlandet er det utarbeidet et fylkesdekkende areal- og naturregnskap. Vedlikehold av regnskapet er et løpende arbeid, og resultatet fra analysene gjøre tilgjengelig som heldekkende kartdata for kommuner og fylkesparter. Arealregnskapet tar spesielt sikte på å være et kunnskapsgrunnlag i arealforvaltningen. Metode og arbeidsform utvikles kontinuerlig og er avhengig av best mulig kvalitet på digitale planbaser og grunndatasett.

6.3 Kommune – og distriktsutvikling (KD)

Oppdaterte geodata er avgjørende for at kommunene skal kunne oppfylle lovkrav og regler, samt sikre innbyggernes rettigheter. Geodata er et viktig grunnlag i arbeidet med kommuneplaner, reguleringsplaner, byggesaker, konsekvensutredninger og risiko- og sårbarhetsanalyser. Særlig benyttes detaljerte kartgrunnlag, eiendomsinformasjon, flybilder og offentlige geodata.

Kommunene høster store gevinster, oppfyller lover og regler, og sikrer innbyggernes rettigheter og plikter ved å benytte seg av geografisk informasjon.

Kommunene har et stort ansvar innenfor forvaltning og håndheving av lover og regler. I mange tilfeller vil utøvelsen av disse understøttes av geodata. Oppdaterte geodata bidrar til å sikre både innbyggers rettigheter og plikter, samt myndighetenes krav i ulike prosesser.

Kommuneplan, reguleringsplan, byggesak, konsekvensutredninger, og risiko- og sårbarhetsanalyser er velkjente områder hvor geodata benyttes. Innenfor vann og avløp, eiendomsdrift og infrastrukturdrift er det også naturlig at geodata benyttes, mens man ofte ikke tenker over at brann og redning, hjemmetjenesten og undervisning også er naturlige brukere.

Stadig flere nye fagområder tar i bruk og benytter seg av geodata i sitt virke. Bruken av oppdaterte og tilgjengelige geodata, et felles kunnskapsgrunnlag, gir grunnlag for gode beslutninger som sikrer både innbyggere og kommuner i alle prosesser.

Oppdaterte geodata er avgjørende for å sikre god distriktsutvikling og målrettet offentlig innsats. Geografisk informasjon gir et solid beslutningsgrunnlag for kommuner, fylkeskommuner og statlige aktører som arbeider med utvikling i distriktene. Når man skal vurdere bosetting, næringsutvikling, transport, naturressurser og infrastruktur, er det helt nødvendig å ha tilgang til kvalitetssikrede og oppdaterte geodata.

Nasjonale hovedføringer

Geodata skal understøtte bærekraftig samfunns- og arealplanlegging, god tjenesteyting og styrket beslutningsstøtte i kommunene. Kommunene skal sørge for kompetanse, kapasitet og ressurser til lokal dataforvaltning.

Regionale prioriteringer

I Innlandet har vi et godt fundament gjennom de interkommunale geodatasamarbeidene og Temadata Innlandet. Fremover ønsker vi å videreutvikle disse samarbeidene, gjennom gode møteplasser og felles prosjekt.

Veiledning og inkludering av alle kommuner er helt sentralt.

6.4 Samferdsel (S)

Nøyaktige og oppdaterte geodata er avgjørende for utvikling av vei og jernbane, til sjøs og i lufta. Nøyaktig informasjon om terreng, høyde, dybde, luftfartshinder og risikoområder gjør det mulig å planlegge utbygging og samtidig forebygge ulykker, og å håndtere naturhendelser som skred og flom.

Verdien av å finne frem er lett å se, sett fra blålysetatenes perspektiv, men like viktig er verdien for innbyggere og transportører som også ønsker å optimalisere transporten.

Nasjonale hovedføringer

Geodata skal bidra til planlegging, utbygging, forvaltning, drift og vedlikehold av trygg og bærekraftig infrastruktur – som transport, strøm, elektronisk kommunikasjon og vann og avløp – for å sikre bosetting og næringsutvikling over hele landet.

Regionale prioriteringer

I Innlandet har vi sentrale hovedfartsårer både nord-sør og øst-vest. God kvalitet på samferdselsdata og annen infrastruktur er derfor et viktig ledd i totalforsvarsarbeidet. Som et ledd i forebygging av skade ved ekstremvær har vi blant annet stort fokus på innmåling av stikkrenner og kulverter langs vei og jernbane.

6.5 Innovasjon og næringsutvikling (IN)

Geografiske data bidrar nasjonalt til en samlet verdiskaping for privat næringsliv som er estimert til 13 milliarder kroner årlig ifølge en rapport Menon Economics utarbeidet for Kartverket i 2023. Bransjen har betydelige muligheter til å utvikle nye innovative brukerløsninger og forretning der geodata er en viktig komponent.

Det offentlige Norge har en stor mengde geodata som forvaltes og deles fra nasjonale fellesløsninger for videre bruk og innovasjon i næringslivet. Å bearbeide eller koble offentlige data med data fra private kilder, kan bidra til bedre tjenester, ny innsikt og andre verdiskapende aktiviteter og produkter. For offentlig sektor er det avgjørende med et godt samspill og god samhandling med privat næringsliv for å lage samfunnsnyttige løsninger som Norge trenger. Privat næringsliv skaper verdier gjennom innsamling, forvaltning og formidling av geografiske data. De øker verdien av og utvikler produkter og tjenester som har en klar tilknytning til eller bygger direkte på geodataene de bruker.

Et ledd i innovasjon og næringsutvikling er forskning og utvikling. Å stille gode data til rådighet i forskning og utvikling bidrar til økt verdiskaping både i offentlig og privat sektor. Akademia er en viktig kilde til nyskaping og innovasjon.

Nasjonale hovedføringer

Geodata skal stimulere innovasjon og verdiskaping gjennom effektiv tilgang til data og enhetlige løsninger, slik at man legger til rette for nye tjenester og datadrevne produkter. Det må sikres at forvaltningen har tilstrekkelig kapasitet og kompetanse slik at data er tilgjengelig for næringslivet

Regionale prioriteringer

Gjennom ulike FOU prosjekter ønsker vi å styrke samarbeid mellom offentlige etater, utdanningsinstitusjoner og næringsliv i Innlandet.

Innlandet er pilot i prosjektet Datafunn, et samarbeid mellom KS, DiBK og Kartverket, om utvikling av en feilmeldingstjeneste for alle typer geodata. Informasjon om prosjektet vil komme på dibk.no.

[Oppdrag Mjøsa](#) er et forskningsprogram, ledet av NTNU, med mål om å tilrettelegge for verdiskaping, vannkvalitet og matsikkerhet, og for å opprettholde miljøverdiene i Mjøsa. En av aktivitetene i programmet er få gjennomført en detaljert dybdekartlegging av hele Mjøsa med moderne teknologi.

7. Fylkesvise hovedmål for Norge digitalt- og Geovekst - samarbeidet.

Excel-ark, med fane med hovedmål som kan kopieres ut hit. Excel-ark formaterer slik at tabellen under lett kan kopieres ut. Maks 10 hovedmål/satsningsområder.

NR	Hovedmål	Samfunnsområde				
		SB	KN	KD	S	IN
1	Styrke beredskap og samfunnssikkerhet gjennom å etablere og tilgjengeliggjøre geodata	X				
2	Sikre kvalitet og fullstendighet i kart- og eiendomsdata som grunnlag for bedre samfunnsplanlegging			X	X	
3	Fremme effektivt samarbeid om deling og bruk av plan- og temadata			X		
4	Videreutvikle interkommunale geodatasamarbeid og samarbeid med fylkesetatene			X		
5	Støtte klimatilpasning og bærekraftig utvikling i arealforvaltningen		X			
6	Stimulere til innovasjon og verdiskaping med geodata					X

8. Geovekst kartleggingsplan

I Innlandet skal det flyfotograferes regionvis for ajourføring av områder med stor aktivitet hvert 3.-4.år (FKB-A/B områder).

Hvert 8.-10.år skal samtlige A/B-områder innen hver enkelt region flyfotograferes og ajourføres.

Øvrige områder (FKB-C) ajourføres ved bruk av bilder fra det nasjonale omløpsfotoprogrammet, når nye bilder foreligger.

Høyde/terreng skal oppdateres etter plan vist i kartvedlegg.

For detaljert plan vises til Handlingsplanens Kartleggingsplan.